



**ČESKÁ REPUBLIKA**

**Česká školní inspekce**

**Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Integrovaná střední škola, Mladá Boleslav, Na Karmeli 206**

**Na Karmeli 206, 293 80 Mladá Boleslav**

**Identifikátor školy: 600 170 179**

**Termín konání orientační inspekce: 1. - 4. říjen 2001**

<b>Čj.</b>	026 329/01-5118
<b>Signatura</b>	oc4gv201

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Integrovaná střední škola, Mladá Boleslav, Na Karmeli 206 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, kterou zřídilo MŠMT ČR dne 4. listopadu 1993 pod č.j. 25.461/93-27. Škola sdružuje střední odborné učiliště, střední odbornou školu a domov mládeže. S platností od 1. července 2001 došlo ke změně zřizovatele školy, kterým se stal Středočeský kraj (Zřizovací listina ze dne 18. září 2001, č.j. OŠMS3023/2001). V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. října 1998, č.j. 28 692/98-21 se ve škole vyučují učební i studijní obory. V budově školy, která je majetkem Diecézní charity v Litoměřicích (nájemní smlouva uzavřena do roku 2016), studovalo v době konání orientační inspekce kromě pěti žáků dálkového nástavbového studijního oboru celkem 556 žáků denního studia v jednadvaceti třídách. Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání u denní formy studia studijních oborů 66-43-M/001 Knihkupectví, 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, 66-41-L/507 Obchodník (dobíhající obor), 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb (nástavbové studium) a hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu k těmto studijním oborům včetně hodnocení efektivnosti využívání prostředků ze státního rozpočtu.

## HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

### Český jazyk a literatura

Vedle uvedeného předmětu proběhly kontrolní hospitace také v předmětech světová literatura, naučná literatura a dějiny umění. V učebních plánech školy je jim věnována hodinová dotace, která odpovídá schváleným učebním plánům kontrolovaných studijních oborů, nebo byla upravena v souladu s kompetencemi, které ředitelce stanovují učební dokumenty. Pro výuku předmětů v jednotlivých ročnících zpracovali učitelé rámcové tematické plány. Jejich obsahová i formální kvalita je u jednotlivých vyučujících velmi rozdílná, od plánů, jež důsledně kopírují učební osnovy a obsahují údaje zpřesňující a kvantifikující učivo jimi stanovené, až po tematické plány, které jsou ještě rámcovější než učební osnovy, neobsahují kompletní učivo jimi předepsané a plánovací funkci nemohou plnit. To platí zejména pro tematický plán třídy N1, studijní obor 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb. Učební osnovy (učební dokumenty pro nástavbové studium, osnova předmětu český jazyk a literatura, schválená MŠMT ČR dne 19. 7. 1999, čj. 25625/99-22) nejsou plněny ve výše uvedeném oboru (třídy N1 a N2) a ve třídě KN2, studijní obor 66-43-M/001 Knihkupectví (učební osnova předmětu český jazyk a literatura pro střední školy, schválená MŠMT ČR dne 19. 7. 1999, čj. 25625/99-22). Uvedené učební osnovy stanovují, že „na počátku výuky předmětu provede škola rozpis učiva do jednotlivých ročníků,„ což vzhledem k uvedeným nedostatkům některých tematických plánů nelze považovat za splnění stanoveného požadavku. Zápisy v třídních knihách vyjmenovaných tříd ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002 prokazují, že do výuky nebyla zařazena v rozsahu stanoveném výše uvedenými učebními osnovami slohová a komunikační výchova. Naopak je v neúměrném obsahu i rozsahu zařazováno do vyučování nástavbového studia jazykové učivo, probírané v základní škole a ve tříletých učebních oborech. Aktuální příprava pedagogů se ve sledovaných hodinách zaměřila na obsahovou složku vyučování, metodická příprava byla někdy podceněna a v několika případech měla výrazné nedostatky. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, v žádné ze sledovaných hodin s nimi individuálně či skupinově nepracovali. Plánování výuky českého jazyka a literatury ve třídách N1, N2 a KN2 bylo nevyhovující, v ostatních třídách měly

plánování a příprava výuky vzhledem ke schválenému vzdělávacímu programu vyučovaných oborů celkově průměrnou úroveň.

Personálně je vyučování předmětu zajištěno velmi dobře, což se projevuje především v obsahové složce vyučování. Čtyři vyučující mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku ve střední škole, dvě učitelky mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku v základní škole a absolvují rozšiřující studium, jedna vyučující má pro výuku předmětu naučná literatura pouze pedagogickou způsobilost.

Vyučování sledované skupiny předmětů probíhalo v kmenových učebnách, jež odpovídají psychohygienickým zásadám. Jejich estetická úroveň byla velmi dobrá, učebny jsou vybaveny školním nábytkem, který odpovídá věku žáků a je pečlivě udržován. Didaktická technika je učitelům dostupná, v žádné z navštívených hodin českého jazyka a literatury však nebyla využita. Četnost využití ostatních učebních pomůcek (obrazový a knižní materiál) byla velmi dobrá v předmětech naučná literatura a dějiny umění, naopak velmi nízká v předmětech český jazyk a literatura a světová literatura. Odborná učebna pro výuku českého jazyka a literatury ve škole není, učebna výpočetní techniky se pro vyučování předmětu nevyužívá. Žáci i učitelé mají k dispozici knižní fond krásné i odborné literatury ve školní knihovně. Jazykové i literární učebnice (včetně čítanek) žáci v hodinách měli, efektivně se s nimi pracovalo přibližně v polovině navštívených hodin. V části hodin si žáci zapisovali do sešitů dle diktátu vyučujících údaje běžně dostupné v učebnicích. Psychohygienická prostředí byla při kontrolních hospitacích velmi dobrá, materiální podmínky byly v části zhlédnutých hodin hodnoceny jako průměrné, v části jako pouze vyhovující. Celkově měly materiální a psychohygienické podmínky průměrnou úroveň.

Z hlediska organizace výuky a použitých forem a metod práce byly mezi jednotlivými hodinami rozdíly. Většina hodin byla zvládnuta dobře po obsahové stránce, ale organizace výuky a zvolené metody a formy práce vykazovaly u některých vyučujících nedostatky. Ty spočívaly především v převaze časově rozsáhlého verbálního výkladu učitele bez využití didaktické techniky, ve frontálním a stereotypním způsobu práce, při kterém poskytovala zpětnou vazbu jen úzká skupinka neaktivnějších žáků, např. ve třídách KN2, N1, N2. Organizace vyučování a struktura hodin naopak odpovídaly věku žáků a výukovým cílům při kontrolních hospitacích ve třídách KN1 a O3, kde byla viděna i příkladně organizovaná a zhodnocená celohodinová skupinová práce. Snaha vyučujících o předání co největšího počtu informací často omezila prostor pro vyjádření názorů a stanovisek žáků, pro uplatnění jejich schopností a zkušeností. Sledované literární hodiny měly výrazné literárně historické zaměření, což neodpovídá pojetí výuky stanovenému citovanými učebními osnovami. Výchovný vliv literatury byl využit nedostatečně. Organizace vyučování, volba metod a forem práce měly ve třech sledovaných hodinách nadprůměrnou úroveň, v pěti byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze, sedm hodin mělo v této oblasti citelně slabá místa a jedna hodina měla zásadní nedostatky. Jako celek měly organizace, formy a metody práce průměrnou úroveň.

Motivační prvky byly ve struktuře navštívených hodin ojedinělé. Aktualizace učiva byla častější u mluvnické a slohové složky předmětu, v hodinách literatury byla uplatňována výjimečně. K prověřování znalostí využívali vyučující převážně frontální opakování, často však bez klasifikace či slovního hodnocení. Zhodnocení podílu žáků na splnění výukového cíle v závěru hodin většinou chybělo. Při individuálním zkoušení byli ostatní žáci zaměstnáni samostatnou prací jen ve dvou třídách. Četnost a účinnost motivace byla ve sledovaných hodinách pouze vyhovující, způsob hodnocení měl průměrnou úroveň, celkově jsou v této oblasti negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Předností většiny zhlédnutých hodin byla příznivá atmosféra, vzájemná znalost a důvěra mezi žáky a vyučujícími. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá. Převaha

deduktivního vyučování však vytvářela velmi omezený prostor pro komunikaci žáků, jejíž rozsah ani kvalita nebyly v souladu s učebními osnovami. Pokus o cílevědomý nácvik mluvního projevu byl registrován pouze ve třídě KN1. Převažující tradiční způsob výuky žáci přijímali, projevy nežádoucího chování nebyly zaznamenány. V interakci mezi vyučujícími a žáky byla výrazná převaha pozitiv, četnost a úroveň komunikace žáků měla citelně slabá místa. Oblast interakce a komunikace měla průměrnou úroveň.

***Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách předmětů český jazyk a literatura, světová literatura, naučná literatura a dějiny umění byla celkově hodnocena jako průměrná.***

## **Matematika**

Výuka matematiky byla sledována ve třídách čtyř studijních oborů (66-43-M/001 Knihkupectví, 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb, 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, 66-41-L/507 Obchodník). Celkové týdenní počty hodin odpovídaly schváleným učebním dokumentům. Negativním zjištěním bylo nezařazení matematických cvičení v rámci plánovaných hodin ve třídách oboru Obchodně podnikatelská činnost. Vedení školy vyvážilo tento nedostatek u citovaného oboru navýšením dotace o jednu hodinu v týdnu ve druhém a třetím ročníku. Pozitivním prvkem v plánování je výuka nepovinné matematiky ve čtvrtých ročnících pro přípravu na maturitní zkoušku a přijímací řízení na vysokou školu. Příprava na jednotlivé vyučovací jednotky byla na velmi dobré úrovni. Všichni vyučující mají zpracované tematické roční plány, podle kterých výuka probíhala. Jejich obsah odpovídá schváleným učebním osnovám. Pouze ve třetím ročníku oboru Obchodně podnikatelská činnost je neúměrně naplánováno v rozsahu 21 hodin rozšiřující učivo (komplexní čísla) bez návaznosti na základní učební téma. Celkově byly plánování a příprava hodnoceny jako velmi dobré.

Ve sledovaných třídách byla výuka zajištěna třemi vyučujícími. Dvě vyučující mají pedagogickou i odbornou způsobilost pro výuku na základních i středních školách. Jedna vyučující s dlouholetou praxí na středních školách má pedagogickou i odbornou způsobilost pro výuku na základních školách. Vyučování probíhalo v kmenových třídách, které byly prostorné a esteticky vhodně upravené. Slabším místem byla malá podnětnost pro výuku matematiky. Chyběly názorné pomůcky, učebnice byly velmi málo využívány, neboť je žáci měli pouze výjimečně. Kabinet matematiky neobsahuje žádné nové moderní pomůcky (kromě drátěných modelů pro geometrii) nebo další studijní literaturu pro žáky. Z didaktické techniky byl vhodně používán zpětný projektor. Výpočetní technika není při výuce matematiky ve škole využívána (chybí příslušné softwarové vybavení). U psychohygienických podmínek bylo negativně hodnoceno zařazování výuky matematiky šestou a sedmou vyučovací hodinu (celkem osmkrát v týdnu). Pro relaxaci a přípravu na výuku je délka pětiminutových přestávek nevhodná (z osmi přestávek je šest pětiminutových). Celkově byly materiální a psychohygienické podmínky výuky hodnoceny jako průměrné.

Ve sledovaných hodinách byla vždy organizace výuky postavena na dominantní roli vyučujících, kteří mají ustálený způsob řízení s rozčleněnou strukturou dle didaktických zásad, ale s malým prostorem pro samostatnou aktivní práci žáků. Kromě jedné hodiny, kdy bylo zadáno krátké písemné opakování ve dvou skupinách, převládala frontální práce s celou třídou. Byly sice často kladeny otázky pro podporu zapamatování, doprovázené využíváním zpětného projektoru, které měly žáky vést k aktivnímu učení, ale při tomto stále stejném způsobu práce s celým kolektivem neodpovídal výsledek námaze vyučujících. Tento postup neumožňoval alternativních řešení zadaných úkolů. Propojení získávaných vědomostí a dovedností v matematice se studijním zaměřením žáků bylo málo využíváno. Celkově bylo učivo předáváno věcně správně, avšak při velké snaze vyučujících o zjednodušení byla opomíjena

matematická terminologie, a to zvláště při vyjadřování žáků. Celkově měly organizace, formy a metody výuky průměrnou úroveň.

Vstupní motivace se zúžila pouze na informaci o cílech hodiny. V průběhu výuky převládaly motivační výzvy a opakovací otázky k probíranému učivu (opět ve frontální podobě), výjimečně doplněné klasifikováním zvýšené aktivity žáků. Při ústním hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků, ze strany vyučujících byla patrná snaha o ocenění pokroku. V závěru hodin chybělo systematické shrnutí učiva s aktivní prací žáků. Klasifikace je prováděna s odpovídající četností. Celkově měla oblast motivace a hodnocení průměrnou úroveň.

Verbální i neverbální komunikace vyučujících je na velmi dobré úrovni. Žáci ochotně akceptují dohodnutá pravidla a ve všech sledovaných hodinách byli ukáznění. V této velmi dobré pracovní atmosféře však vyučující málo využívají komunikativních schopností žáků k vytvoření odborné diskuse se zaměřením na zvýšení náročnosti opakovaného nebo nově vyučovaného tématu. Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

***Sledovaná výuka matematiky měla celkově průměrnou úroveň, slabým místem jsou materiální podmínky (vybavení kabinetu názornými pomůckami, nevyužívání výpočetní techniky) a jednotvárnost v používaných formách výuky.***

### **Občanská nauka, základy společenských věd**

Zařazení předmětů občanská nauka (dále jen OBN) a základů společenských věd (ZSV) do výuky včetně přidělených hodinových dotací bylo v souladu s příslušnými učebními plány u studijního oboru Obchodně podnikatelská činnost. Ve studijním oboru Knihkupectví (66-43-M/001) byl v rozporu s učebními dokumenty zařazen navíc výběrový předmět základy společenských věd po jedné hodině v prvním i druhém ročníku, přestože platný učební plán umožňuje zařazení výběrových předmětů až do ročníku čtvrtého. Ve studijním nastavbovém oboru Podnikání v oborech obchodu a služeb (64-41-L/521) byl vynechán ve druhém ročníku povinný předmět ZSV. Tento nedostatek byl v průběhu inspekční činnosti odstraněn. Předložené časové tematické plány důsledně nerespektovaly učební osnovou předepsané tematické okruhy, v jejich návaznosti a promyšleném rozdělení obsahu učiva do jednotlivých ročníků byly citelné rezervy. Možnost využití mezipředmětových vztahů u některých studijních oborů např. s ekonomickými předměty nebo předmětem právní nauka nebyla využita, přestože zápisy z jednání příslušné předmětové komise dokládají, že některé otázky výuky OBN a ZSV jsou diskutovány. Bezprostřední příprava vyučujícího byla zaměřena na obsah učiva, otázkám metodického vedení hodin byla věnována jen malá pozornost. Celkově měly plánování a příprava výuky pouze vyhovující úroveň.

Po stránce personální byla výuka OBN a ZSV příkladně zajištěna jedním vyučujícím s předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Výukové prostředí kmenových učeben odpovídá psychohygienickým zásadám, není však podnětné pro výuku těchto výrazně výchovných předmětů. V rytmizaci výuky byla v některých případech slabá místa. Ve třídách dostupná didaktická technika nebyla ve sledované výuce s výjimkou jedné hodiny používána. Žáci pracovali se staršími učebnicemi encyklopedického charakteru, které však příliš nekorespondují s moderním pojetím OBN (ZSV) podle nových učebních osnov. Psychohygienické a materiální podmínky výuky byly hodnoceny jako průměrné.

Z hlediska organizace vyučovací jednotky si byly zhlédnuté hodiny velmi podobné. Po úvodním ústním zkoušení, v jehož průběhu byla ostatním žákům zadána jiná činnost, následovalo přečtení referátu s krátkou diskusí. Výklad nové látky byl provázen řadou frontálně kladených otázek, zařazena byla i práce s učebnicí. Pro závěrečné shrnutí a procvičení učiva nezbylo

v části hodin dostatek prostoru. Společným znakem většiny popsaných činností byly dílčí organizační nedostatky (někdy nebylo slyšet – rozumět, nefunkční využití zpětného projektoru, nedostatečné zúročení výsledků vhodně zadané samostatné práce žáků, stereotypní způsob výuky). Celkově měly organizace, metody a formy výuky průměrnou úroveň.

Pozitivním rysem všech sledovaných hodin byla snaha vyučujícího vtáhnout žáky do výuky kladením řady otázek, aktualizací učiva a jeho praktickým využitím v každodenním životě, což umožňoval samotný charakter probírané látky (volný čas, trestní právo atd.). Motivující roli plní i referáty žáků na samostatně zvolená témata. Klasifikace zkušenských žáků nebyla provázena slovním zhodnocením jejich výkonů. Také aktivita (i pasivita) některých žáků nebyla v průběhu ani v závěru hodin výrazněji hodnocena. Motivace a hodnocení měly průměrnou úroveň.

Vyučující kladl ve sledovaných hodinách žákům řadu otázek, prostor pro následnou diskusi a výměnu názorů však často nevznikal. Přestože byli žáci vedeni ke spisovnému formulování svých myšlenek v syntakticky správně vytvořených větách, jejich odpovědi byly v některých případech jednoslovné. Dohodnutá pravidla jednání byla ze strany žáků vesměs respektována. Interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

***Celkově byla kvalita sledované výuky občanské nauky a základů společenských věd hodnocena jako průměrná.***

## **Dějepis**

Výuka předmětu probíhá dle platných učebních osnov a v předepsaných hodinových dotacích. Obsahová i grafická úroveň předložených tematických plánů svědčí o promyšlené, pečlivé a zodpovědné přípravě vyučující. Dílčí rezervy spočívají v plánování obsahu učiva (jeho redukci či rozšíření) podle počtu hodin, které jsou určeny pro oba sledované studijní obory (Knihkupectví – šest hodin za studium, Obchodně podnikatelská činnost – tři hodiny za studium). V některých částech jsou tak plány s ohledem na počet hodin obsahově velmi náročné, v případě šestihodinové dotace naopak nebylo využito možnosti posílit počet hodin určených na nejnovější dějiny (2. pol. 20. století), jejichž význam je z hlediska základního cíle předmětu (t.j. porozumění současnosti) zcela zásadní. Celkově měly plánování a příprava výuky velmi dobrou úroveň.

Veškerou výuku předmětu zabezpečuje jedna učitelka s kvalifikací k vyučování dějepisu na základních školách. Výuka probíhá v kmenových učebnách, které jsou dostatečně prostorné, prosvětlené a vybavené pěkným žakovským nábytkem. Z didaktické techniky jsou ve třídách umístěny zpětné projektory a televize s možností videoprojekce. Žáci používají vlastní učebnice, atlasy jsou jim zapůjčeny do dvojic vždy na danou hodinu. Využíván je i soubor několika základních map, přenosný episkop, k dispozici jsou starší sady diapositivů a několik videokazet. Nákupem souboru nástěnných obrazů byla zahájena realizace specializované učebny pro dějepis. Přestože existují v materiálním zázemí rezervy (dokončení specializované učebny, modernizace a rozšíření dalších pomůcek), byly materiální a psychohygienické podmínky výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Důkladná příprava vyučující pozitivně ovlivnila kvalitu sledované výuky. Struktura hodin byla promyšlená a pestrá, vhodně byly střídány jednotlivé činnosti žáků, využívány byly i dostupné pomůcky. Snaha vyučující předat maximum poznatků vedla někdy k verbalismu a omezení samostatné práce žáků. Strukturovaný výklad nové látky byl prokládán frontálně kladenými otázkami, doplněný řadou zajímavostí a často provázený prací s učebnicí a atlasem. Efektivitu sledovaných hodin snižovalo diktování a společný zápis poznámek do sešitu, v závěru hodin pak nezbyval čas na utřídění nových poznatků i ověření si, do jaké míry žáci nové učivo zvládli.

Organizace, metody a formy výuky měly velmi dobrou úroveň.

Vyučující se snažila žáky motivovat celou řadou činností – zadáváním referátů, aktualizací učiva a jeho aplikací na současnost, využíváním mezipředmětových vztahů, uváděním řady zajímavostí, připomenutím regionálních souvislostí a v neposlední řadě i osobním zaujetím pro historii. Prostor pro další zkvalitnění práce vyučující byl částečně zaznamenán v četnosti ústního zkoušení a absenci závěrečného hodnocení výkonů žáků v závěru hodin. Oblast motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň.

Vyučující vytvářela svým pozitivním vztahem k žákům příjemnou pracovní atmosféru důvěry a přiměřené tolerance. Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly zaznamenány, což svědčí o respektování dohodnutých pravidel jednání. Kultivovaný projev učitelky je žákům vhodným vzorem. Přestože se vyučující snažila o neustálý dialog, pro rozvoj komunikativních dovedností žáků nevytvořila v části hodin dostatečný prostor (z časových a organizačních důvodů). Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

***Sledovaná výuka dějepisu měla velmi dobrou úroveň.***

### **Tělesná výchova**

Časová dotace předmětu odpovídá schváleným učebním plánům jednotlivých sledovaných studijních oborů (66-43-M/001 Knihkupectví, 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb, 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, 66-41-L/507 Obchodník). Obsah platných učebních osnov je vyučujícími rozpracován do ročních tematických plánů, které pouze rámcově rozdělují učivo do vybraných témat, a to s časovým přiřazením do jednotlivých měsíců nebo podle počtu hodin. Dle kontroly zápisů v třídních knihách ze školního roku 2000/2001 bylo zjištěno, že vzhledem k nevyhovujícím podmínkám (k dispozici není žádné atletické hřiště) je snižován počet hodin výuky atletiky. Dále bylo zjištěno, že jsou velice sporadicky zařazovány úpoly (objevují se pouze v průpravných cvičeních). Příprava vyučujících obsahovala vždy promyšlený cíl a měla ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň. Celkově se v plánování objevují slabá místa spočívající v nepoměru vyučovaných hodin mezi jednotlivými tematickými celky (malý počet hodin atletiky, úpolů), proto bylo plánování hodnoceno jako průměrné.

Ve sledovaných studijních oborech je výuka zajištěna dvěma učiteli. Jeden vyučující je pedagogicky i odborně způsobilý pro tělesnou výchovu a druhý vyučující je odborně způsobilý v oblasti tělovýchovy a sportu. Velikost tělocvičny odpovídá velikosti pro volejbalové hřiště a splňuje psychohygienické požadavky. K dispozici je jedna šatna a umývárna s jednou sprchou. V případě koedukované výuky se šatnové prostory ukázaly jako nedostačující - chlapci se převlékali v tělocvičně. Přímou v tělocvičně jsou využity velice vhodně dva přilehlé prostory, jeden pro uložení náradí a druhý pro dvanáct posilovacích strojů. Posilovna je velmi dobře využívána v rámci zájmového kroužku i při vyučování. Pro výuku sportovních her a gymnastiky jsou prostory vyhovující. Pro výuku atletiky nemá škola žádné odpovídající prostory, a proto jsou v této oblasti podmínky hodnoceny jako nevyhovující. Ve vybavení kabinetu tělesné výchovy bylo zjištěno, že chybí náradí pro gymnastiku (kladina, švédská bedna, kůň a bradla) a náčiní pro atletiku (startovní bloky, koule, kriketové míčky). Celkově byly u psychohygienických podmínek pozitiva a negativa téměř v rovnováze, materiální podmínky vzhledem k zajištění výuky atletiky a chybějícímu náradí a náčiní byly hodnoceny jako pouze vyhovující.

Výuka je zajišťována operativně ve dvou formách, koedukovaně a odděleně pro dívky a chlapce. Tělesná výchova chlapců je vzhledem k jejich malému počtu soustředěna do dvou skupin. Výuka těchto skupin je realizována ve dvou hodinách v týdnu (pondělí a úterý devátou

hodinu a ve čtvrtek a pátek nultou hodinu). Jako nedostatek bylo zjištěno neuvedení těchto vyučovacích hodin v rozvrhu školy a neuvedení způsobu zpětného zapisování do třídních knih jednotlivých tříd ze společné třídní knihy, která je pro výuku chlapců zavedena. Z pohledu dalšího hodnocení psychohygienických podmínek v rámci organizace byly zjištěny jako nevhodné pětiminutové přestávky, neboť žáci se nestačí včas přesunout a připravit řádně na tělesnou výchovu. Samotná organizace sledovaných hodin již odpovídala psychohygienickým i didaktickým zásadám, pouze pořadová cvičení (nástupy v průběhu celé výuky) nemají požadovanou úroveň. Proto byla celkově organizace hodnocena jako průměrná. Metody a formy byly velmi dobře střídány a zohledňovaly individuální schopnosti žáků. Příkladně se vyučující věnovali žákům s částečným osvobozením z tělesné výchovy, kterým zadávali přiměřené úkoly při skupinovém i individuálním cvičení. Celkově měly metody a formy velmi dobrou úroveň.

Žáci ve všech sledovaných hodinách cvičili s velkým zájmem. Důvodem byly velmi dobře volené motivační prvky. Vyučující příkladně buď sami předcvičovali, nebo vedli žáky ke správnému způsobu provádění zadaných cviků. Měřené výkony a jejich klasifikace jsou u motoricky slabších žáků kompenzovány dalším hodnocením (tj. postupné zlepšování výkonů a hodnocení aktivního přístupu ke cvičení). Motivace a hodnocení měly ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň.

Komunikace žáků s vyučujícími je založena na vzájemné důvěře. Necvičící žáci s částečným osvobozením se vyučování aktivně účastní, žáci s úplným osvobozením z tělesné výchovy se také účastní vyučování s výjimkou první a poslední vyučovací hodiny. Mezi žáky dominovala ve všech sledovaných hodinách vzájemná tolerance. Interakce žáků měla velmi dobrou úroveň. Komunikace vyučujících se žáky a komunikace mezi žáky byla hodnocena jako velmi dobrá.

***Celkově byla výuka tělesné výchovy hodnocena jako velmi dobrá. Slabým místem jsou nevyhovující prostorové podmínky pro plnění atletických disciplín a zařazení pětiminutových přestávek před a po tělesné výchově.***

### **Blok ekonomických předmětů**

Časová dotace sledovaných předmětů administrativa provozu, ekonomika, obchodní provoz, ekonomika a provoz obchodu, účetnictví, ekonomika podniku a technika administrativy odpovídala schváleným učební plánům studijních oborů 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, 66-43-M/001 Knihkupectví a oboru nastavbového studia 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb. Vhodně provedeným členěním učiva byla zajištěna návaznost mezi jednotlivými ročníky studia. Časové tematické plány mají zpracovány všechny vyučující jmenovaných odborných předmětů, kvalita zpracování vykazuje rozdílnou úroveň. Na vyučovací hodiny se vyučující připravují, stanovují cíle přiměřené složení jednotlivých tříd. Plánování a příprava jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výuku odborných ekonomických předmětů zajišťují čtyři odborně i pedagogicky způsobilé učitelky, techniku administrativy vyučuje učitelka pedagogicky způsobilá.

Pro výuku psaní strojem je vybavena jedna učebna třiceti pěti elektronickými psacími stroji, tabulemi, modelem klávesnice, žáci vlastní učebnice pro výuku předmětu. K výuce ostatních teoretických i praktických odborných předmětů slouží kmenové učebny. Zpětný projektor a video jsou součástí vybavení těchto učeben. Žáci používají učebnice Účetnictví pro střední školy a veřejnost, Ekonomika a provoz obchodu, ve výuce pracují též s odbornými časopisy. Materiální i psychohygienické podmínky výuky ekonomických předmětů jsou velmi dobré.

Vyučovací hodiny měly pracovní charakter. Dvouhodinový celek v předmětu administrativa provozu členila vyučující vhodně zařazenými relaxačními přestávkami, dbala na správné držení



rukou. Ve vyučovacích hodinách účelně používaly učitelky didaktickou techniku. V předmětu účetnictví vyučující používala listy k tabulovému systému Flipchart. Odstranila tím nevýhodnost používání zpětného projektoru za nepříznivých světelných podmínek. Formuláře používané v praxi mají k dispozici žáci ve všech sledovaných předmětech. Pracovní materiály potřebné v hodinách odborných předmětů měly vyučující vyhotovené pro všechny žáky a efektivně je využívaly ve vyučovacích hodinách. Pochopení učiva zjišťují učitelky zadáním konkrétních úkolů z praxe. V oblasti organizace, forem a metod výuky převažují pozitiva.

Znalosti žáků velmi intenzivně kontroluje a stálým opakováním prohlubuje vyučující účetnictví. Žáci provedené účetní operace zdůvodňují a zapisují. Všechny učitelky ve svých předmětech využívají zkušeností žáků, volí vhodné příklady z praxe blízké žákům. Hodnocení znalostí zkoušených žáků prováděli v předmětu účetnictví jejich spolužáci, vyučující pouze stručně doplnila výrok žáků. Hodnocení bylo veřejné, pouze v jednom případě nebyla zdůvodněna použitá klasifikace. Ve vyučovacích hodinách byl vytvářen prostor pro samostatné, žáky prováděné závěrečné shrnutí a zopakování. Velmi zajímavě ověřovala pochopení probíraného tématu jedna vyučující ekonomiky, která zadala skupinám žákyň úkol, vztahující se k jejich profesi. Po krátké přípravě a diskusi v těchto skupinách jejich mluvčí sdělila řešení zadaného úkolu. Motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Velmi kultivovaný, klidný a spisovný projev všech vyučujících pozitivně působil ve všech hodinách. Žáci se spolupodíleli na stavbě vyučovacích hodin, byli aktivní a spolupracovali s vyučujícími. Projevy nezájmu o výuku a nevhodné způsoby jednání a chování nebyly zaznamenány. V oblasti komunikace a interakce převažují pozitiva.

***Kvalita vzdělávání ve sledované skupině ekonomických předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.***

#### **Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti**

***Hospitace proběhly v celkem šestnácti předmětech denního studia sledovaných studijních oborů SOŠ (63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost, 66-43-M/001 Knihkupectví) a SOU (64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb, 66-41-L/507 Obchodník), z toho dvakrát byla hodnocena skupina příbuzných předmětů (český jazyk a literatura a blok ekonomických předmětů). Po stránce personální je výuka hodnocených předmětů zajištěna velmi dobře, výrazně pozitivní zjištění převažují v oblasti interakce a komunikace. Psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky a oblast motivace a hodnocení mají jako celek u sledovaných předmětů spíše nadprůměrnou úroveň (tříkrát hodnoceny jako velmi dobré, třikrát jako průměrné). Materiální zázemí výuky hospitovaných předmětů mělo průměrnou úroveň s dílčími nedostatky v tělesné výchově. Z hlediska plánování a přípravy výuky byly zásadnější nedostatky zjištěny u předmětu základy společenských věd, v ostatních případech měly velmi dobrou (tříkrát) a průměrnou (dvakrát) úroveň. Celkově u šesti hodnocených předmětů (a skupin předmětů) převažují spíše pozitivní zjištění – velmi dobrá kvalita výuky byla konstatována v bloku ekonomických předmětů, tělesné výchově a dějepisu. Průměrnou úroveň měla kvalita vzdělávání v případě matematiky, českého jazyka a literatury a občanské nauky (základů společenských věd).***

**Celkově byla výuka sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.**

### **HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ**

#### **Plánování**

Přestože dlouhodobá koncepce školy nemá písemnou podobu, deklarované záměry ve skladbě studijních oborů (viz inspekční zpráva z roku 1999 č.j. 034 07/99-3004) jsou realizovány a o zavedení nových oborů vedení školy neuvažuje. Konkrétní cíle pro daný školní rok jsou včetně zodpovědností jednotlivých pracovníků přehledně popsány v dokumentu nazvaném Koncepce školy pro školní rok 2001/2002, jehož součástí je i časový harmonogram plánovaných akcí. Záměry a úkoly jsou rozděleny dle úseků - teoretická výuka, odborný výcvik, ekonomický úsek a týkají se částečně a s ohledem na finanční možnosti i oblasti zlepšování materiálních podmínek výuky. Zdařilá rekonstrukce osvětlení v učebnách, zahájení činnosti dokumentačního střediska s žákům přístupnými počítači napojenými na Internet, vytvoření vnitřní počítačové sítě jsou dokladem postupné realizace dlouhodobých i střednědobých plánů. Realizace návrhů na další zkvalitnění zázemí pro výuku ze strany čtrnácti metodických a předmětových komisí naráží v některých případech na nedostatek finančních prostředků. V plánování výuky podle platných učebních dokumentů byly zjištěny nedostatky. Ve studijním oboru Knihkupectví (66-43-M/001) byl v rozporu s učebními dokumenty zařazen navíc výběrový předmět základy společenských věd (dále jen ZSV) po jedné hodině v prvním i druhém ročníku, přestože platný učební plán umožňuje zařazení výběrových předmětů až do ročníku čtvrtého. Důvodem byla pozitivní snaha vedení školy posílit hodinovou dotaci tohoto předmětu s ohledem na připravované změny v organizaci maturitních zkoušek. Ve studijním nástavbovém oboru Podnikání v oborech obchodu a služeb (64-41-L/521) byl vynechán ve druhém ročníku povinný předmět ZSV. Tento nedostatek byl v průběhu inspekční činnosti odstraněn. U téhož studijního oboru byly vynechány povinné předměty technická dokumentace (v prvním ročníku 2 hodiny týdně) a korespondence (ve druhém ročníku 2 hodiny týdně). Místo nich byl zaveden předmět administrativa provozu s hodinovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. Přestože výše popsané úpravy byly motivovány racionální snahou přiblížit obsah učiva potřebám žáků, je tato úprava v rozporu s platnými učebními dokumenty. Organizační důvody (předpokládaná dlouhodobější nepřítomnost vyučující) byly příčinou dalšího nepovoleného zásahu do učebního plánu u studijního oboru Obchodník (66-41-L/507), kdy výuka předmětu management byla vyřazena z prvního pololetí s tím, že tento předmět bude celý odučen v pololetí druhém. Také tento nedostatek byl řešen již v průběhu pobytu inspekčního týmu ve škole. Jakkoliv bylo snahou některých výše popsaných nepovolených zásahů do učebních plánů domnělé zkvalitnění a přiblížení výuky potřebám budoucí praxe žáků, jdou tyto úpravy (v jednotlivých komisích projednané a vedením školy schválené) nad rámec pravomocí ředitelky školy, která se okamžitě začala zabývat řešením úprav učebních dokumentů v rámci zákonných možností. Neplnění učebních osnov v předmětu český jazyk a literatura bylo konstatováno u studijních oborů Podnikání v oborech obchodu a služeb (64-41-L/521) ve třídě N2 a Knihkupectví (66-43-M/001) ve třídě KN2. Zařazení výběrových a nepovinných předmětů směřuje k posílení odborného zaměření u sledovaných studijních oborů, ale současně je věnována pozornost i předmětům všeobecně vzdělávacím s ohledem na připravovanou reformu maturitních zkoušek. Širší nabídka nepovinných předmětů je limitována finančními možnostmi školy.

***V řadě ukazatelů mělo plánování standardní úroveň, avšak s ohledem na výše popsané nedostatky v plánování a realizaci výuky podle platných učebních dokumentů byla tato oblast hodnocena jako pouze vyhovující.***

## **Organizování**

Organizační struktura školy je přehledně zakotvena v organizačním a vnitřním řádu školy. Organizační řád jasně vymezuje kompetence vedoucích pracovníků. Vnitřní řád školy upravuje velmi podrobně v deseti kapitolách provoz v budově školy včetně bezpečnostních pravidel,

organizaci vyučovacího procesu, práva a povinnosti žáků apod. Některá ustanovení vnitřního řádu jdou nad rámec příslušných předpisů (např. čl. 6.5, 6.6 o zásadách omlouvání žákovy nepřítomnosti ve škole). Porušením platné vyhlášky o středních školách je vynechání předepsané dvacetiminutové přestávky v rozvrhu hodin. Zařazením pouze jedné desetiminutové přestávky (mezi 2. a 3. vyuč. hodinou), třicetiminutové hlavní - polední přestávky (mezi 4. a 5. vyuč. hodinou) nejsou vytvořeny příznivé psychohygienické podmínky pro práci žáků i učitelů. Při vysokých úvazcích vyučujících v aktuálním školním roce dochází k tomu, že řada učitelů učí i sedm hodin vcelku, čímž není při převažujících pětiminutových přestávkách vytvořen prostor pro relaxaci a přípravu na další hodinu. Obtížně řešitelné příčiny tohoto stavu (dopravní obslužnost města, tlak části rodičovské veřejnosti i přechodně vysoké úvazky vyučujících) tak mají z hlediska psychohygieny negativní dopad na zaměstnance i žáky školy. Vnitřní informační systém tvoří zejména pravidelné porady vedení, porady na úsecích, informační nástěnky, školní rozhlas a vnitřní počítačová síť. Ve škole nejsou zavedeny žákovské knížky, veškerá klasifikace se zapisuje do klasifikačních archů a o prospěchu a chování jsou zákonní zástupci informováni při pravidelných schůzkách zpravidla dvakrát ročně. Podrobně a esteticky zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy obsahuje předepsané údaje a uvádí i řadu akcí, kterými se škola prezentuje na veřejnosti. Z podnětu vedení školy vznikla v loňském roce tzv. Rada studentů. Z jednání zástupců jednotlivých tříd vyplynulo, že žáci uvítali možnost vyjadřovat se k chodu školy.

***Celkově měla oblast organizování průměrnou úroveň.***

### **Vedení a motivování pracovníků**

Operativní řízení jako celek je funkční, navazuje na plánování a reaguje na zjištěné skutečnosti. Velká pozornost je vedením školy věnována zabezpečení výuky po stránce odborné a pedagogické. Svědčí o tom každoročně zpracováváný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i počet pedagogů, kteří si vzdělání již doplnili (popř. rozšířili), nebo v současné době studují. Tato skutečnost se pozitivně odrazila u sledovaných předmětů a skupin předmětů v počtu hodin, jejichž výuka je zabezpečena plně kvalifikovanými učiteli. Předložená kritéria pro přiznání osobních příplatků jsou jasná a mají motivační charakter. Při stanovení jejich výše (mění se obvykle třikrát za rok) vychází ředitelka z návrhů vedoucích úseků. Výraznější hmotné stimulování pracovníků naráží na finanční možnosti školy. Dílčí rezervy spočívají v zavedení uceleného systému pravidelného sebehodnocení školy.

***Ve vedení a motivování pracovníků převažovala pozitiva, celkově byla tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.***

### **Kontrolní mechanismy**

Kontrolní systém školy má stanovená pravidla a vychází z kompetencí vedoucích pracovníků. Ředitelka školy koordinuje vnitřní kontrolní činnost svých zástupců podle stručných, písemně zpracovaných ročních plánů hospitací a kontrol. V samotné účinnosti kontrolních mechanismů byly zaznamenány jisté rezervy na všech úrovních, proto jako jednu z priorit pro stávající školní rok uvádí ředitelka školy vytvoření nového a funkčního systému. Dílčí nedostatky byly zjištěny ve vedení povinné dokumentace (např. zapisování tělesné výchovy do třídních knih) a v nedůsledné kontrole plnění učebních plánů a učebních osnov. Nedostatkem stávajícího ročního plánu kontrolní a hospitační činnosti vedoucích pracovníků je nízký počet plánovaných hospitací. Sledované rozborů hospitovaných hodin ze strany ředitelky a její zástupkyně dokázaly pojmenovat nejzásadnější pozitiva i negativa navštívených hodin, nepostihly však všechny aspekty hodnocené vyučovací jednotky; zcela stranou zůstala např. kontrola plnění učebních plánů a osnov. V závěru rozborů chybělo jasné celkové zhodnocení vyučovací

hodiny, stanovení opatření - popřípadě termínů pro odstranění nedostatků.

***Kontrolní mechanismy měly jako celek průměrnou úroveň.***

### **Hodnocení podmínek vzdělávání**

*Nedostatkem plánování bylo ve výše popsaných případech nerespektování platných učebních dokumentů. Důležitější rezervy byly zjištěny v účinnosti kontrolních mechanismů. Standardní úroveň má oblast organizování, rezervy z hlediska psychohygieny byly konstatovány ve stavbě rozvrhu hodin. Velmi dobře byla hodnocena oblast vedení a motivování pracovníků, kde se pozitivně odrazila osobnost ředitelky školy a její manažerské dovednosti.*

**Celkově mají podmínky vzdělávání ve vztahu ke sledovaným předmětům průměrnou úroveň.**

<b>HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM</b>
--

### **Hodnocení efektivity čerpání NIV**

Ze zúčtování finančních vztahů příspěvkové organizace se státním rozpočtem za rok 2000 a porovnáním rozpisu závazných ukazatelů rozpočtu neinvestičních výdajů se skutečným čerpáním neinvestičních výdajů škola veškeré finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu vyčerpala. Za rok 2000 vykázala škola hospodářský výsledek z hlavní činnosti ztrátu ve výši Kč 618.687,11. Hospodářský výsledek byl ovlivněn výši nájmu, kdy škola obdržela ze státního rozpočtu na nájemné Kč 1.250.000,--, ale dle nájemních smluv musela uhradit Kč 1.701.705,80. Dále škola prováděla odpisy, které v roce 2000 činily Kč 509.805,--. V roce 1999 byl školou upraven odpisový plán. Ke krytí skutečně vyplacených mezd bylo použito kromě příspěvku ze státního rozpočtu také finančních prostředků fondu odměn ve výši Kč 24.396,--. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech byl 93,97 %.

### **Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků**

Závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci) byly dodrženy. Mzdové prostředky byly vyplaceny v souladu a návaznosti na účetnictví a výkaznictví.

Personální agenda je vedena složkami pro pedagogické pracovníky a nepedagogické pracovníky. Dále je personální agenda vedena formou samostatných složek pro každého zaměstnance. Složka obsahuje pracovní smlouvu, platový výměr, pracovní náplň, osobní dotazník, zápočet odborné praxe, potvrzení od lékaře, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání. Ochrana osobních dat je zajištěna.

U všech pracovníků jsou vypracovány pracovní náplně. Každý pracovník byl seznámen se svými pracovními úkoly, s očekávaným výsledkem a s finančními možnostmi, které má vedení školy pro ocenění jeho práce.

Organizace zpracovává mzdy na programu FOFRS Karlovy Vary.

Kontrolou zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů u jednadvaceti pedagogických

pracovníků a tří nepedagogických pracovníků nebylo zjištěno porušení příslušných předpisů. Také výše přiznaných příplatků za vedení a zvláštních příplatků je v souladu s příslušnou právní normou.

V pracovních smlouvách je stanoven výplatní termín na 12. den v měsíci. Kontrolou pokladního deníku (v měsících II, III, X, XII/2000) bylo zjištěno dodržení termínů. U zaměstnanců požadujících převod platu na osobní účet u peněžního ústavu jsou sepsány příslušné žádosti o převodu platů na účet.

Pro přiznání osobních příplatků v roce 2000 byla stanovena kritéria. Vyplácení osobních příplatků a odměn je v souladu s příslušnými právními normami.

Kontrola výkazu o pracovnících a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P1-04 za období roku 2000 neprokázala nedostatky. Výkaz souhlasí se mzdovou rekapitulací školy, nebyl zjištěn rozdíl v čerpání mzdových prostředků.

Kontrolou včasnosti a úplnosti vystavování platových výměrů bylo u některých pracovníků (např. s osobními čísly 5, 6, 7, 20, 24, 35, 267) zjištěno, že zaměstnavatel neoznámil včas, nejpozději v den, kdy změna nabývá platnosti, skutečnosti týkající se změn souvisejících se změnou platového tarifu zaměstnanců, tím došlo k porušení platných zákonných norem.

### **Hodnocení efektivity čerpání ONIV**

Škola pro rok 2000 obdržela ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje příspěvek ve výši Kč 3.291.000,--.

Prostředky vynaložené na jednotlivé níže vybrané položky v ISS (bez Domova mládeže) činily: (uvedeno v Kč)

– učebnice a učební pomůcky	64.753,20
– služby, školení, vzdělávání	3.904,00
– energie	310.884,70
– plyn	580.256,00
– telekomunikační poplatky	132.324,60
– cestovné	20.898,80
– pohonné hmoty	5.046,58
– DHIM	12.480,77
– opravy a údržba	106.823,90
– nájemné	1.701.705,80
– odpisy	509.295,00
– náklady na reprezentaci	3.680,00
– OOPP	29.199,00

Při zpracování účetnictví je používán program firmy FOFRS. Účetnictví hlavní činnosti je odděleno od účetnictví hospodářské činnosti analytickou evidencí. Škola má vypracováno 19 ekonomických směrnic.

Namátkovou kontrolou účetních dokladů (dodavatelských faktur za měsíce září, říjen a prosinec 2000) bylo zjištěno, že je v dokladech přepisována peněžní částka, ve většině případů nejsou uvedena data oprav a podpis osoby, která opravu provedla. Tím došlo k porušení příslušného zákona.

Pro vedení pokladny je zpracována Směrnice pro pokladní operace. Je stanoven limit pokladní

hotovosti a není překračován. S pokladními je sepsána dohoda o hmotné odpovědnosti. Inventarizace pokladní hotovosti se uskutečňují pravidelně v souladu se zákonnými normami. O inventarizacích jsou prováděny zápisy včetně pokladní výčetky. Při kontrole pokladního deníku (pokladní knihy) za měsíce leden, listopad a prosinec 2000 bylo zjištěno porušení příslušných právních norem tím, že byly zakládány místo příjmových pokladních dokladů stvrzenky, což nejsou originální písemnosti. Dále byl prováděn nákup ořechů od soukromníka, předložený doklad však neměl náležitosti účetního dokladu, nebyl úplný a průkazný. Kontrolou cestovních účtů byly zjištěny nedostatky v neúplném vyplnění předepsaných údajů na tiskopisech cestovních příkazů.

### **Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků**

Účelové prostředky pro rok 2000 nebyly poskytnuty.

### **Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků**

Škole nebyly ze státního rozpočtu přiděleny na rok 2000 investiční prostředky.

### **Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy**

Výroční zpráva o hospodaření školy za kalendářní rok 2000 byla zpracována, neobsahovala však část týkající se příjmů, výdajů a informací o výsledcích kontrol státních orgánů na škole.

### **Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům**

*Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu v roce 2000 byly použity ke stanovenému účelu. Limity přidělených prostředků nebyly v roce 2000 překročeny. Nebylo zjištěno neefektivní čerpání prostředků státního rozpočtu. Příspěvek za rok 2000 byl se státním rozpočtem řádně zúčtován.*

## **DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ**

ISS Mladá Boleslav má dle přílohy k dodatku zřizovací listiny č. 2 ze dne 21. 9. 1998 č.j. 26 829/98-21 doplněný předmět a rozsah jiné činnosti organizace na Koupi zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej výrobků učebních oborů v rozsahu zisku maximálně 150 000,-- Kč.

Ke kontrole byla předložena Interní směrnice č.18 k provádění hospodářské činnosti ze dne 1. 12. 2000. V roce 2000 bylo z hospodářské činnosti na dohody o provedení práce vyčerpáno 35 885,-- Kč. Kontrolou bylo zjištěno, že tato vykazovaná částka byla vyčerpána.

Na čerpání mzdových prostředků z hospodářské činnosti byly sepsány „Dohody o provedení práce za rok 2000,“ se zaměstnanci (os. č. 558, 559, 600), kteří u organizace mají uzavřen hlavní pracovní poměr. Kontrolou pracovních náplní u těchto zaměstnanců bylo zjištěno, že v rámci hospodářské činnosti vykonávají práce stejného druhu jako v hlavní činnosti nad rámec týdenní pracovní doby stanovené zákoníkem práce, což je v rozporu s Metodickým pokynem o hospodářské činnosti v organizacích regionálního školství č.j. 18 713/97-40-I, bod 2.2.3.

V roce 2001 byly opětovně uzavřeny „Dohody o provedení práce na čerpání mzdových prostředků z hospodářské činnosti,“ u zaměstnanců (os. č. 558, 559, 600), kteří vykonávají práce stejného druhu jako v hlavní činnosti nad rámec týdenní pracovní doby stanovené

zákoníkem práce, což je v rozporu s Metodickým pokynem o hospodářské činnosti v organizacích regionálního školství č.j. 18 713/97-40-I, bod 2.2.3.

Kontrolované „Dohody o provedení práce za rok 2001,„ u zaměstnanců (os. č. 558, 559, 600) jsou uzavřeny na období od 1. 1. 2001 - 31. 12. 2001 v rozsahu 100 hodin se sjednanou konkrétní částkou. Tato sjednaná částka je pracovníkům (os. č. 558, 559, 600) vyplácena každý měsíc.

U ředitelky školy je na čerpání mzdových prostředků z hospodářské činnosti sepsána pracovní smlouva ekonomkou školy, která nemá pověření zaměstnavatele vykonávat právní úkony v pracovně právních vztazích, čímž došlo k porušení platných zákonných norem. Pracovní smlouva dále vykazuje nesoulad s platovým výměrem (nesoulad mezi dnem nástupu na pracovní smlouvě a účinnosti na platovém výměru, nesoulad sjednaného druhu práce na pracovní smlouvě a platovém výměru, chybějící datum vystavení pracovní smlouvy).

### **VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ**

- Zřizovací listina školy, vydalo MŠMT ČR dne 4. listopadu 1993, č.j. 25.461/93 – 27
- Změna zřizovací listiny – Dodatek č. 1 ze dne 21. září 1998, č.j. 26 829/98-21 včetně přílohy k tomuto dodatku ze dne 14. prosince 2000
- Rozhodnutí MŠMT ČR ze dne 26. června 2001, č.j. 19 666/2001-14 o převodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů - do působnosti Středočeského kraje
- Zřizovací listina školy, vydal Středočeský kraj dne 18. září 2001 s účinností od 1. července 2001, č.j. OŠMS3023/2001
- Rozhodnutí MŠMT ČR ze dne 15. října 1998 o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, č.j. 28 692/98-21
- Učební dokumenty sledovaných studijních oborů SOŠ a SOU: Obchodně podnikatelská činnost (63-41-M/006), vydalo MŠMT ČR dne 15. února 1996, č.j. 14 605/96-23; Knihkupectví (66-43-M/001), schválilo MŠMT ČR dne 6. srpna 1996, č.j. 25 547/96-23; Podnikání v oborech obchodu a služeb (64-41-L/521), schválilo MŠMT ČR dne 25. května 1993, č.j. 17 277/93-23; Obchodník (66-41-L/507), vydalo MŠMT ČR dne 9. srpna 1991, č.j. 21 421/91-21
- Koncepce školy pro školní rok 2001/2002
- Plán školního roku 2001/2002
- Organizační řád ISS Mladá Boleslav
- Vnitřní řád ISS Mladá Boleslav
- Úpravy učebních plánů sledovaných studijních oborů SOŠ a SOU (viz výše) pro školní rok 2001/2002
- Katalogy a katalogové listy sledovaných studijních oborů SOŠ a SOU
- Rozvrh hodin ve školním roce 2001/2002
- Podkladová inspekční dokumentace
- Dotazník pro ředitele školy
- Třídni knihy sledovaných studijních oborů SOŠ a SOU ve školním roce 2001/2002
- Zápisy z jednání metodických komisí
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Kritéria pro přiznání osobních příplatků pedagogických pracovníků

- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2001/2002
- Roční plán kontrolní a hospitační činnosti
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 a o hospodaření školy za kalendářní rok 2000 a 1. pololetí roku 2001
- Inspekční zpráva ze dne 19. února 1999, č.j. 0304 07/99-3004
- Pedagogické dokumenty studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie, denní studium pro absolventy základní školy, čj. 19 295/94-23, které vydalo MŠMT ČR dne 24. června 1994 - učební osnova předmětu český jazyk a literatura pro obchodní akademii
- Učební osnova předmětu český jazyk a literatura pro střední školy, schválená MŠMT ČR dne 19. 7. 1999, č.j. 25625/99-22
- Učební dokumenty pro nástavbové studium, osnova předmětu Český jazyk a literatura, schválená MŠMT ČR dne 19. července 1999, čj. 25625/99-22
- Třídní knihy tříd N1 ve školním roce 2000/2001, N1, N2 (studijní obor 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb) a KN 2 (studijní obor 66-43-M/001 Knihkupectví) ve školním roce 2001/2002
- Pracovní náplně pedagogických pracovníků ze dne 30. srpna 2001
- Výkaz škol (MŠMT) P 1-04 za období 1.- 4. čtvrtletí 2000
- Mzdová rekapitulace za rok 2000
- Dohody o provedení práce za rok 2000 a 2001
- Mzdové listy pracovníků s osobními čísly 558, 559, 600
- Přehled pedagogických pracovníků školy
- Personální dokumentace vybraných pracovníků školy
- Interní směrnice k provádění hospodářské činnosti č.18 s účinností od 1. prosince 2000
- Vnitřní platový řád ze dne 1. května 1998, 1. ledna 2001
- Evidence docházky za měsíc prosinec u zaměstnanců s osobními čísly 558, 559, 600
- Dohody o hmotné odpovědnosti u dvou pracovníků zodpovídajících za hlavní pokladnu ze dne 1. června 2000
- Předávací protokol hlavní pokladny ze dne 1. června 2000
- Směrnice o pokladních operacích ze dne 28. února 2000
- Platové výměry pracovníků s osobními čísly 5, 6, 267, 35, 20, 24, 7
- Finanční rozvaha na rok 2000
- Závazné ukazatele upraveného příspěvku k 31. prosinci 2000
- Výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k 31. prosinci 2000
- Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 20. dubna 1994, čj. 12 945/94-27
- Rozvaha Úč ROPO 3-02 k 31. prosinci 2000
- „Výsledovka hospodaření za měsíc uzávěrky 12 včetně seznamu středisek,,
- Účetní rozvrh platný na rok 2000
- Směrnice „Aktuální účtový rozvrh vč. číselníků dokladů a používaných symbolů, analytik, úč. knihy a forma jejich vedení,,



- Směrnice pro evidenci, účtování a odpisování majetku, operativní evidence včetně odpisového plánu investičního majetku a dodatku k odpisovému plánu
- Směrnice pro pokladní operace
- Směrnice pro poskytování a účtování cestovních náhrad včetně doplňku ke směrnici a vnitropodnikového předpisu č. 38
- Účetní doklady - dodavatelské faktury za měsíce září, říjen, prosinec 2000
- Pokladní deník a doklady za měsíce leden, listopad, prosinec 2000
- Cestovní příkazy z pracovních cest č. 59, 780, 781
- Uzavřené nájemní smlouvy

## ZÁVĚR

*U sledovaných jevů a ukazatelů pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání převažovala spíše pozitivní zjištění. Z pohledu sledovaných předmětů a skupin předmětů vykazovala oblast plánování a přípravy výuky standardní úroveň. V materiálním zázemí pro výuku hodnocených předmětů existují rezervy především u předmětu tělesná výchova, v ostatních případech převažovala (s výjimkou velmi dobrého hodnocení v bloku ekonomických předmětů a dějepisu) průměrná hodnocení vzhledem k nepoužívání dostupných pomůcek a didaktické techniky. Zatímco personální zajištění výuky sledovaných předmětů bylo velmi dobré, psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny třikrát jako velmi dobré a třikrát průměrné. Stejným způsobem byla hodnocena i oblast organizace, forem a metod práce i oblast motivace a hodnocení. V případě dějepisu, tělesné výchovy a bloku ekonomických předmětů dokázali vyučující žáky vhodně motivovat a tvůrčím způsobem zapojit do výuky. Příčinou průměrného hodnocení výše citovaných oblastí v případě českého jazyka a literatury, matematiky a občanské nauky bylo často konzervativní pojetí výuky s dominantní rolí vyučujících. Velmi dobrou úroveň měla oblast interakce a komunikace. Celkově byla výuka sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.*

*Nejslabším místem jinak standardního plánování byla oblast úprav učebních plánů, které byly ve výše uvedených případech provedeny v rozporu s platnými učebními dokumenty. Vynechání jednoho povinného předmětu a v jednom případě zjištěné neplnění učební osnovy signalizují nedostatečnou pozornost věnovanou plánování učiva, současně však poukazují na rezervy v účinnosti existujících kontrolních mechanismů. Oblast organizování měla průměrnou úroveň, jediným nedostatkem bylo nezařazení povinné dvacetiminutové přestávky do rozvrhu hodin. Z hlediska psychohygieny práce učitelů i žáků se jeví jako málo vyhovující převažující pětiminutové přestávky mezi jednotlivými hodinami, které vytvářejí jen velmi omezený prostor pro relaxaci a přípravu na další hodinu. Osobnost ředitelky školy a její manažerské dovednosti se pozitivně odrazily v oblasti vedení a motivování pracovníků, která měla velmi dobrou úroveň.*

*Podmínky vzdělávání měly jako celek ve vztahu ke sledovaným oblastem průměrnou úroveň.*

*Z hlediska hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebylo ve sledovaných oblastech zjištěno jejich neefektivní čerpání.*

*Změny v činnosti školy od poslední inspekce*

*Předchozí orientační inspekce proběhla ve dnech 26. – 28. ledna a 2. února 1999. Zamýšlené koncepční záměry ve struktuře učebních a studijních oborů se ve velké míře podařilo realizovat stejně jako některá zlepšení materiálních podmínek výuky. V realizaci učebních dokumentů přetrvávají dílčí nesrovnalosti. Praxí prověřená organizační struktura vytváří i nadále předpoklady efektivního řízení výchovně vzdělávacího procesu. Velká péče je trvale věnována personálnímu zabezpečení výuky. Výraznější změny nenastaly v oblasti kontrolního systému, přestože předchozí inspekční zpráva konstatovala rezervy především v četnosti prováděné hospitační činnosti. Ve vedení povinné pedagogické dokumentace došlo ve sledovaných oblastech k dílčím zlepšením, přesto byly opětovně zjištěny některé dílčí nedostatky. Informační systém školy byl rozšířen a zkvalitněn ustavením tzv. Rady studentů. Porovnáním zjištěných skutečností se závěry předchozí orientační inspekce vyplývá, že si škola v řadě činností udržuje spíše nadstandardní úroveň, na straně druhé však přetrvávají některé dílčí nedostatky, které byly již popsány ve zprávě z roku 1999.*

#### Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

<b>Školní inspektoři:</b>	<b>Titul, jméno a příjmení</b>	<b>Podpis</b>
Vedoucí týmu	Mgr. Richard Spiegl	.....
Členové týmu	Ing. Ivana Nová	.....
	PaedDr. Václav Skála	.....
	Mgr. Jaroslav Chrpa	.....
<b>Další zaměstnanci ČŠI</b>	Mária Kotvanová Pavčina Bílá Věra Štillerová	

V Rakovníku dne 29. října 2001

#### Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. října 2001

Razítko

## Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. Jana Kropáčková, ředitelka školy

.....  
podpis

*Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu: Česká školní inspekce, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.*

### Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Středočeský kraj, Krajský úřad - odbor školství, mládeže a sportu	2001-11-13	348/01

**Připomínky ředitelky školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.